

Equity Split Rationale & Vesting Plan

پروژه استارتاپی Metrogo

این سند با هدف تشریح منطق تقسیم سهام، طراحی سازوکارهای Cliff Vesting و تعريف سیاست ESOP در پروژه Metrogo تهیه شده است. هدف اصلی این داکیومنت، جلوگیری از بحران‌های داخلی، کاهش ریسک انسانی، و حفظ ثبات مالکیتی شرکت در طول زمان است. فرض بنیادین این سند آن است که اختلافات سهامداری یکی از شایع‌ترین دلایل شکست استارتاپ‌هاست، نه ضعف فنی یا کمبود بازار.

Metrogo اتلاش کرده از ابتدا با طراحی یک ساختار مالکیتی عقلانی، شفاف و قابل دفاع، ریسک‌های احساسی، تصمیم‌های عجولانه و تنش‌های آینده را به حداقل برساند.

۱. فلسفه تقسیم سهام در Metrogo

در Metrogo، تقسیم سهام نه بر اساس دوستی، سابقه آشنایی یا فشار احساسی، بلکه بر اساس مشارکت واقعی در ریسک، زمان، مسئولیت و ارزش‌آفرینی بلندمدت انجام شده است. تیم بنیان‌گذار از ابتدا این اصل را پذیرفته که سهام، ابزار انگیزشی و کنترلی است، نه صرفاً پاداش اولیه.

نقسیم ناعادلانه یا غیرمنطقی سهام، حتی اگر در کوتاه‌مدت مشکلی ایجاد نکند، در بلندمدت منجر به:

کاهش انگیزه

اختلافات حقوقی

یا خروج ناگهانی اعضای کلیدی

خواهد شد. این سند دقیقاً برای جلوگیری از چنین سناریوهایی طراحی شده است.

۲. معیارهای استفاده شده برای تقسیم سهام بنیانگذاران
در پروژه Metrogo، معیارهای زیر برای تعیین سهم هر بنیانگذار در نظر گرفته شده است:

میزان تعهد زمانی (تمام وقت یا پاره وقت)

نقش حیاتی در بقای پروژه

سطح مسئولیت تصمیمگیری

میزان ریسک شخصی پذیرفته شده

مشارکت در مراحل اولیه ایده‌پردازی و اجرا

هیچ سهمی صرفاً بهدلیل عنوان یا موقعیت داده نشده است. این رویکرد باعث می‌شود ساختار مالکیت از نگاه سرمایه‌گذار یا داور دانشگاهی، قابل دفاع و منطقی باشد.

۳. پرهیز آگاهانه از تقسیم مساوی احساسی

یکی از اشتباهات رایج در تیم‌های اولیه، تقسیم مساوی سهام بدون توجه به تفاوت نقش‌هاست.

آگاهانه از این دام اجتناب کرده است. تقسیم مساوی ممکن است در ظاهر عادلانه به نظر برسد، اما در عمل:

مسئولیت‌ها را مبهم می‌کند

پاسخگویی را کاهش می‌دهد

و تعارض پنهان ایجاد می‌کند

این سند نشان می‌دهد که تیم Metrogo این ریسک را شناخته و از ابتدا برای آن تصمیم گرفته است.

۴. تعریف Vesting به عنوان ابزار حفاظت از شرکت سهام بنیان‌گذاران در Metrogo مشمول Vesting است. این تصمیم نه از بی‌اعتمادی، بلکه از حفاظت ساختاری شرکت ناشی می‌شود. تصمیم می‌کند که:

سهام در ازای ماندن و ارزش‌آفرینی آزاد شود

خروج زودهنگام، شرکت را دچار شوک مالکیتی نکند

انگیزه بلندمدت حفظ شود

در Metrogo Vesting به گونه‌ای طراحی شده که هم منافع فردی و هم منافع شرکت را متوازن نگه دارد.

Cliff و نقش آن در کاهش ریسک خروج زودهنگام Cliff به عنوان یک دوره حداقلی حضور تعریف شده است که در صورت ترک پروژه قبل از آن، هیچ سهمی آزاد نمی‌شود. وجود Cliff در Metrogo با هدف:

جلوگیری از خروج سریع و پرهزینه

اطمینان از تعهد واقعی اعضای بنیان‌گذار

و حفظ ثبات تیم در مراحل حساس اولیه

در نظر گرفته شده است. این سازوکار از بروز سناریوهایی جلوگیری می‌کند که در آن فردی با مشارکت محدود، مالکیت دائمی به دست آورد.

۶. سناریوهای خروج و رفتار سهام در هر حالت

این سند به طور شفاف سناریوهای مختلف خروج را بررسی می‌کند:

خروج داوطلبانه

خروج بهدلیل اختلاف

خروج بهدلیل عدم ایفای تعهد

در هر حالت، وضعیت سهام Vest نشده مشخص است. این شفافیت مانع از تفسیر سلیقه‌ای و تنش حقوقی در آینده می‌شود.

۷. ESOP بـه عنوان ابزار جذب و نگهداشت نیروهـای کلیدـی

از ابتدـا سـیاست ESOP رـا به عنـوان بـخشی از استراتـری منـابع انسـانی خـود تـعریـف کـرده است. هـدف ESOP صـرفـاً تـوزیـع سـهام نـیـست، بلـکـه:

همـراستـا کـرـدن انـگـیـزـه نـیـروـهـای کـلـیدـی با مـوـفـقـیـت شـرـکـت
کـاـهـش فـشار نـقـدـی در مـراـحـل اوـلـیـه
و اـفـزـائـش وـفـادـارـی تـیـم

است ESOP بـه عنـوان یـک ذـخـیرـه استـرـاتـرـیـک دـیدـه مـیـشـود، نـه اـبـزارـی برـای رـفع بـحرـان کـوـتاـمـدـت.

۸. منـطـقـه انـداـزـه ESOP Pool

انـداـزـه ESOP Pool بـه گـونـهـای تعـیـین شـدـه کـه:

برـای جـذـب نـیـروـهـای کـلـیدـی آـینـدـه کـافـی باـشـد
بـاعـث رـقـیـقـشـدن غـیرـمـنـطـقـی سـهـام بـنـیـانـگـذـارـان نـشـود
و اـز نـگـاه سـرـمـایـهـگـذـارـ منـطـقـی به نـظـر بـرـسـد

ایـن تـصـمـیـم نـشـان مـیـدـهـد تـیـم Metrogo بـه آـینـدـه استـخـدـام و رـشـد فـکـر کـرـده است، نـه فـقـط بـه وضعـیـت فعلـیـ.

۹. Vesting و جـلوـگـیرـی اـز سـوـءـاـسـفـادـه

سـهـام ESOP نـیـز مشـمـول Vesting است. اـین مـوـضـوع تـضـمـين مـیـكـنـد کـه:

سـهـام صـرفـاً بـه حـضـور وـاقـعـی و اـثـرـگـذـار تـعلـق گـیرـد
خـروـج سـرـیـع نـیـروـهـا هـزـینـه سـنـگـین اـیـجاد نـکـنـد
انـگـیـزـه بلـندـمـدـت شـکـل بـگـیرـد

ایـن سـیـاسـت، ثـبـات سـازـمـانـی رـا در دورـهـای رـشـد سـرـیـع حـفـظ مـیـكـنـد.

۱۰. جلوگیری از بحران‌های داخلی با شفافیت مالکیتی

این سند بهطور خاص برای جلوگیری از بحران‌های داخلی تدوین شده است. بسیاری از اختلافات استارت‌اپی نه از بازار، بلکه از:

ابهام مالکیت

انتظارات ناهماهنگ

یا تصمیم‌های شفاهی

ناشی می‌شوند Metrogo. با مستندسازی دقیق، این ریسک‌ها را از ابتدا کاهش داده است.

۱۱. نگاه سرمایه‌گذار و داور دانشگاهی

از دید یک سرمایه‌گذار یا استاد دانشگاه، این سند نشان می‌دهد که تیم:

مفهوم مالکیت را فهمیده

از اشتباهات رایج آگاه است

و برای آینده برنامه دارد

این دقیقاً همان چیزی است که یک پژوهش دانشجویی را به سطح حرفه‌ای نزدیک می‌کند.

۱۲. جمع‌بندی نهایی

در Metrogo نشان می‌دهد که: Equity Split Rationale & Vesting Plan

تقسیم سهام منطقی و قابل دفاع است

و Cliff Vesting از شرکت محافظت می‌کنند

ESOP به عنوان ابزار استراتژیک دیده شده

این سند، پایه‌ای برای ثبات، اعتماد و رشد سالم شرکت در آینده محسوب می‌شود.